

3. Свідрак О. В. Прямі іноземні інвестиції як фактор зростання валового внутрішнього продукту країни та активізації економічного розвитку / О. В. Свідрак // Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект : сб. науч. тр. – Донецк : ДонНУ. – 2014. – № 2 – С. 263-266.

4. Сидоренко М. Статистичне обґрунтування інвестиційної привабливості ВАТ / М. Сидоренко // Ekonomist. – 2000. – № 10. – С. 24-25.

5. Новикова І. В. Залучення інвестиційних ресурсів до інноваційної сфери України / І. В. Новикова // Проблеми науки. – 2001. – № 3. – С. 24-28.

СУЧАСНА ПРАКТИКА УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМИ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ

Л.О. Чернишова, к.е.н., доцент

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Використання теорії та практики міжнародного управління інвестиційними проектами на сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки потребує нових підходів та методології, що обумовлено членством України у СОТ і дедалі зростаючою інтенсивністю процесу глобалізації світогосподарських зв'язків. Відсутність у практиці українських підприємств сучасних комплексних проектних програм, слабкий рівень використання наукових розробок у сфері міжнародного проектного менеджменту робить їх більш вразливими у конкурентному середовищі. Це й обумовлює необхідність більш системного дослідження сучасної практики управління міжнародними інвестиційними проектами як інтегрованою системою.

Поглиблений системний аналіз теоретико-методологічних підходів до трактування поняття «управління міжнародним інвестиційним проектом» дає можливість визначити його як управлінську діяльність, реалізовану за допомогою функцій планування, організації, контролю суб'єктами різних країн та спрямовану на досягнення максимально можливої ефективності при заданих обмеженнях щодо часу, ресурсів і якості кінцевого результату.

Вважається, що перший досвід формулювання та узагальнення методів досягнення бізнесцілей на основі реалізації спеціальних проектів припадає на 30-ті роки минулого століття, коли реалізація масштабних завдань, спрямованих на відновлення національної економіки США (наприклад, в авіаційній галузі – USAirCorporation, нафтогазовій – у відомій фірмі Exxon) потребувала інноваційних, на той час, методів організації та управління масштабними проектами. Проектний підхід до реалізації унікальних і складних завдань також знайшов застосування у сфері науково-дослідних робіт та інноваційної діяльності, особливо у воєнно-промисловій галузі. Основні принципи управління проектами сформувалися у часи Другої світової війни. Ці принципи, за ініціативи німецького економіста Роланда В. Гутча, якого вважають засновником теорії управління проектами, у 50-ті роки минулого століття були остаточно сформульовані та прийняті у якості стандарту першою міжнародною асоціацією управління проектами.

На сучасному етапі еволюції виділяють два підходи управління міжнародними інвестиційними проектами – західний (американський та європейський) та східний.

Для американського стилю управління характерні концепція «виробничої демократії» та метод «соціотехнічного планування», а також терміновість планування (понад 10 років). Стиль управління характеризується такими особливостями, як орієнтацією на індивіда, а не на групу; системою індивідуального заохочення; домінуванням матеріальної мотивації над моральною; жорсткою системою субординації. До загальних рис європейського управління належать висока дисципліна, далекоглядність, довготермінова стратегія функціонування, надмірна увага до підвищення ефективності виробництва й одночасного скорочення відповідних витрат; значні видатки на НДДКР; соціально орієнтована система управління тощо. Одними з найяскравіших представників європейського стилю управління з уже усталеними національними моделями та концепціями міжнародного управління можна вважати Німеччину, Англію та Швецію.

Східному стилю притаманні чітка централізація управління, колективізм, існування «гуртків якості» та «груп нуль дефектів», позитивний найм, високий ступінь соціального страхування, ефективна система заробітної плати у співвідношенні з трудовою кваліфікацією тощо. Представником східного стилю міжнародного управління, в свою чергу, можна вважати Японію, яка має найдавнішу школу менеджменту, усталені моделі управління та традиції, що досить глибоко вкорінені в усіх сферах діяльності цієї країни.

На даному етапі в нашій країні використання міжнародного проектного управління не одержало такого розвитку як у розвинутих країнах світу. Україні притаманний специфічний перехідний етап від україн колективістського способу життєдіяльності до індивідуалізму; високий рівень дистанціювання влади від глобальних викликів; маскулізм, тобто переваги жорстких цінностей над раціоналізмом; високий рівень невизначеності та недосконалий механізм її запобігання й уникнення.

Особливістю проектів, що реалізують українські підприємства, є їх короткостроковість та малобюджетність. Частка підприємств, що реалізують міжнародні проекти, є дуже низькою. Більшість керівників українських підприємств недооцінюють необхідність того, що для підготовки та реалізації міжнародних проектів важливо залучати фахівців з проектного менеджменту, які мають сертифікати спеціалістів міжнародного рівня. Тому у 91 % організацій розробка проектів здійснюється власними силами, без залучення зовнішніх консультантів, експертів або сертифікованих проектних менеджерів, причому 42 % керівників підприємств самостійно управляють проектами. Крім того, ті керівники, які для управління проектами все ж призначають менеджерів проектів, відзначили, що більшість з них (56 %) при підготовці та реалізації проектів не застосовують методологію проектного управління та лише 28 % з числа опитаних використовують деякі елементи проектного менеджменту [1].

Міжнародний досвід свідчить, що впровадження стандартів міжнародного проектного управління дозволяє чітко контролювати всі бізнес-процеси в компанії, досягати поставлених завдань у встановлені терміни при запланованому використанні ресурсів.

Перелік посилань:

І. Тверезовська Н. Т. Управління проектами: стан і перспективи розвитку [Електронний ресурс] / Н. Т. Тверезовська, В. А. Кищенко. – Режим доступу : http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/123456789/18589/1/Zb_PDATU_10_2016.pdf

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Н.В. Шевченко, к.е.н., доцент

О.В. Скалецька, к.е.н.

ПВНЗ «Європейський університет», Львівська філія

В сучасних умовах розвитку економіки важливим завданням для держави та кожного окремого регіону України є розроблення та реалізація ефективної інвестиційної політики. Така політика здатна: забезпечити зростання рівня соціального розвитку регіонів, підвищити рівень життя населення, залучити іноземні та національні інвестиції, модернізувати промислову ланку регіону. І хоча на сьогодні формуванню, розробці та реалізації регіональної інвестиційної політики присвячено багато праць вітчизняних вчених, економістів, розроблено законопроекти та нормативні акти, сформовано програми та проекти, це питання залишається актуальним.

В Україні процес формування інвестиційної політики є обґрунтованим, всеохоплюючим та швидким, проте на етапі реалізації виникає багато суб'єктивних та фінансових проблем, що значно загамують процеси впровадження всіх розробок у реальність. Отже, до основних проблем, що гальмують процес реалізації регіональної інвестиційної політики держави та регіонів, слід віднести:

- недостатність внутрішнього капіталу для фінансування інвестиційного розвитку фінансового ринку;
- недостатня привабливість щодо вкладення коштів іноземними інвесторами;
- низький рівень надання інвестиційних кредитів з причин недостатньої гарантійності;
- недосконалість нормативно-законодавчої бази;
- низький рівень довіри до інвестиційних партнерів, особливо це стосується іноземних партнерів, щодо України);
- низька доступність сучасних технологій у промислово-економічному секторі;
- недостатність інформаційного забезпечення органів державної та місцевої влади, щодо проблемних елементів розвитку інвестиційної політики регіону;
- недостатній рівень кваліфікованих кадрів, що забезпечують процес реалізації інвестиційної політики на мікрорівні;
- політична ситуація, зокрема війна на Сході України, що знижує інвестиційну привабливість для нових інвесторів;
- низький рівень інноваційного розвитку, особливо гостро це відчувається в процесі впровадження сучасних енерго- та ресурсозберігаючих технологій, впровадження та випуск нових продуктів;